ALI

Asiana Letro Ide

Numero 5 7ma aprilo 2012

Redakistala Grupo;
V.R. Srinivasan ed Allan Rockett.
eposto: vasanvrs@gmail.com
ed allmarangie@gmail.com



En paco ed amikeso

Kara lekteri,

Me expektis plura komenti pri ALI-4. Ma nulu sendis a me irga komenti.

S-ro Alfred Neusnner ofris verifikar la materio publikigonta, ma il ne povas devotigar su a la tasko.

Me bonvenas se irgu deziras unionar su kun redaktistala grupo.

Kordiale

Srinivasan
(vasanvrs@gmail.com)
Chennai, India
7ma aprilo 2012

****

En ca edituro

Bharathiyar. 3
Tradukuro da V.R. Srinivasan

Vort-serchado. 4
Da Allan Rockett

La Puero Perdita (Parto finala) 5
Tradukuro da V.R. Srinivasan

La Yuna Detektivi. 6
Tradukuro da Allan Rockett

Bollywood 9
Da Jaime Alcoba

Pilulo extensar vivo ye 20yari? 12
Tradukuru da V.R. Srinivasan

Ube la pedirero es la rejo di voyo. 13
Tradukuro da V.R. Srinivasan

Dicez No a Razado Diala. 15
Tradukuro da V.R. Srinivasan

Karoto *Halwa (Recepto) 15

'**Poori**' (Recepto) 16

Kilangu (Recepto) 17

Enigmato simpla. 18
Da V.R. Srinivasan.

Mixuro 18

Joko 18

Solvuri 19

Bharathiyar



da V.R,Srinivasan

Ilua nomo plena esante Chinnaswami Subramanya Bharathi (December 11, 1882 – September 11, 1921) ilu esis skribisto Tamila, poeto, jurnalisto, aktivisto di nedependeso Indiana e reformisto societala de Tamil Nadu, India. Konocata populare kom Mahakavi Bharathiyar (Mhakavi signifikas granda poeto) ilu povas konsiderita kom pioniro di poemaro moderne Tamilala.

Yen specimano de ilua multe famoza poemi

Tamila-Ido literope	Esbosuro di traduko Ide (da Srinivasan)
kaatruveLiyidai kaNNamma- nindran kaadhalai yeNNi kaLikkindren amudhootrinai otha idhazhgaLum nilavoori thadhumbum vizhigaLum	En (ca)brizoza spaco Kannamma tua amoron pensante juas nektar-fontatra petali (labii)) okuli, luno trempinte exterfuantatra,
pathu maatru ponnotha nin meniyum- indha vaiyathil yaanuLa mattilum - yenai vetru ninaivindri thetriye - ingor viNNavanaaga puriyume - indha kaatru veli	tua korpo- oratra - til ke me esas en ca mondo - sen altra pensi esante konsolacante me - (lo) igos me hike un cielano - En (ca)brizoza...
nee yenathinnuyir kaNNAmma - yendha neramum nindranai potruven - thuyar poyina , poyina thunbangaL - ninai ponnena konda pozhuthile - yendran vaayinile amudhoorudhe kaNNamma yendra per sollum pothile - uyir theeyinile vaLar jothiye - nidran sindhanaiye yendhan sithame- indha kaatru veliyidai	tu (es) mea dolca-vivo Kannamma - omna momente laudos tu - foriris chagrini, foriris trubli - tatempe me prenis tu kom mea oro - en mea boko nektaro fontigas kande me artikulas la nomo Kannamma - (tu es kom) lumo kreskanta en viv-fairo - mea penso, mea mento - En (ca)brizoza...

****

Noti: Kannamma es la nomo di fiancino
Kantita kun rythmi indijena la poemo es anmo-elevatanta.

****

Vort-serchado.



Sube la vorto–bloko di literi esas listo di vorti Idala.
Trovez li en la bloko.
Averto! Vorti darfas irar en ula direciono.

M	Z	W	J	F	I	L	I	U	L	O	B	E	Z	E	Q
U	T	I	R	T	A	P	E	G	T	F	M	I	A	Z	O
G	R	A	N	D	A	R	E	T	N	I	U	E	V	M	V
C	A	A	N	E	J	I	R	O	B	A	D	A	A	R	K
K	Z	Y	Y	J	K	O	M	O	D	E	S	O	O	G	B
K	O	I	V	Q	Y	Z	K	X	D	R	N	H	U	M	A
O	I	M	N	A	B	P	V	A	N	B	L	V	A	B	B
J	L	W	D	T	K	Z	D	U	P	D	E	A	S	Q	K
A	U	B	Y	T	E	N	V	S	B	R	E	E	T	O	J
C	B	H	A	W	I	R	A	K	N	U	N	K	N	A	D
R	E	I	E	I	Y	R	V	E	O	T	J	O	R	X	Y
E	R	X	D	Z	A	W	R	I	E	L	C	U	G	H	L
M	L	O	P	F	P	O	Q	S	D	A	L	N	Q	H	T
O	H	V	N	O	G	A	K	N	R	O	O	G	F	H	B
K	M	A	O	P	Z	A	T	K	Z	E	R	I	J	N	H
G	F	J	Q	M	R	P	A	P	I	L	O	N	O	J	L

aborijena	inter
absenteskar	intervido
ebulioza	irez
fanfaras	komercajo
filiulo	komodeso
gepatri	konocar
granda	odiinda
guvernero	papilono

****

La Puero Perdita



5

(parto finala)

da Mulk Raj Anand

Tradukita da V.R.Srinivasan

[Mulk Raj Anand esis granda Indiana skribisto per Angla]

Ma ilu ja savis ke sua genitori komprus por ilu nultempe la buloni por ke li dicus ke ilu esis tro olda por ludar kun tala ludili. Do ilu marchis plu fore. Serpento charmisto stacis pleante fluto a serpernto qua spulis su en korbo e olua kapo levesis en kurvo gracioza quale la kolo di cigno kande la muziko eniris aden olua oreli quale la rugizantaji di aquofalo nevidebla.
La puero iris vers la charmisto. Ma savante ke sua genitori interdiktabis ilu audar tala desdelikata muziko quale to qua la charmisto pleis, ilu procedis plu fore.

Esis ludmashino rotacata kun plasi por sidar, en aktiveso tota. Viro, muliero e pueri qui esas adportanta per movado rotacanta kriis kun vertijanta rido. La puero regardis li atencoze e lore facis kurajoza demando. "Me volas irar adsur la ludmachino, me pregas, Patro, Matro". Esis nula respondo. Ilu turnis por vidar sua genitori. Li ne esis avan ilu. Ilu turnis por vidar en lateri amba. Li ne esis ibe. IIu turnis dope. Esis nula signo di li. Krio profunda e plenita levis inter sua sika guturo e kun sukuso subita di sua korpo ilu iris de ube ilu stacis, kriante en timo vera, "Matro, Patro."

Lakrimi rulis adinfre de sua okuli, varma e feroca, ilua vizajo redeskita konvulsesis kun timo. Paniko-frapita ilu kuris aden un latero unesme lore aden la altro hike e ibe en omna direcioni, ne konocante ke ube irar, "Matro, Patro." ilu lamentis. Ilua turbano flava divenis desligita e sua vesti divenis fange,.

Irinte de una latero al altra en furio di iro dum kelka tempo, ilu stacis vinkita, sua krii suprisita aden singluto. Ye poka disto sur la herbo verda ilu povas vidar tra sua okuli filma, viro e muliero parolante kun una la altru. Ilu probis regardar atencoze inter la rapeco di vesti brilante flava, ma esis nula signo di sua patro o matro inter ti homi qui semblis parolar e ridar jus pro parolar e ridar. Ilu quik kuris itere, cafoye vers templo a qua semblis ke homi es amasiganta..

Omna incho mikra de spaco hike troplenigita kun viri. ma ilu kuris tra gambi di homi, sua singluto restante, "Matro. Patro". Proxim la enireyo a la templo. quankam, la turbo divenis tre dika, viri shok-pulseis la una la altra, viri pezoza kun okuli fulminanta, ocidanta e kun pezoza shultri. La puero povra luktis pulsar voyo inter lia pedi ma, frapis de una latero a altra da lia movado brutala. Ilu esabus tramplita sub la pedi se ilu ne kriis ye maxim alta voco, "Matro, Patro"

Un viro ek la turbo emasifanta audis ilua krio e inklinante kun granda desfacileso levis ilu adsupere en sua manuo. "Quale vu venis hike? Di qua infanteto es vu?" la viro demandis dum ke ilu liberigas li de amaso. La puero ploris plu bitre kam irgtempe nun e nur kriis "Me volas mea Matro, me volas mea Patro!" la viro probis pacigar ilu da prenante ilu a la lud-mashino. " Ka vu vehus sur la kavalo?" ilu demandis dolce kande li proximigis la cirklo. La guturo di puero laceras aden mili di singluto penetranta e ilu nur klamis "Me

volas mea Matro, me volas mea Patro!"

La viro marchis vers la loko ube la serpento-charmisto ankore pleis la fluto a la "cobra" ocilanta. "Askoltez ta muziko, infanteto", la viro pledis. Ma la puero klozis sua oreli per sua fingri e klamis sua duople tonizita sono "Me volas mea Matro, me volas mea Patro!" La viro prenis ilu proxim la baloni kredante ke la kolori brilanta di baloni distraktus la atenco di puero e kalmigar ilu. " Ka vu volas pluv-arko koloriizita balono?" ilu demandis persuasive. La puero forturnis sua okuli de baloni fluganta e singlutis, "Me volas mea Matro, me volas mea Patro!"

La viro ankore probante por felicigar la puero, adportis ilu a la pordo ube la florivendisto sidis. "Regardez! Ka tu povas flarar bona flori, puero! Ka vu prizus garlando por pozar cirkum vua kolo?" La puero forturnis sua nazo de korbo e iteris la singluto "Me volas mea Matro, me volas mea Patro!". Pensante plezar ilua desgaya agito da donaco di dolcaji, la viro prenis ilu a la vend-tablo di la dolcaji vendeyo. "Quin dolcaji vu prizus, puero?" ilu questionis. La puero forturnis sua vizajo de la dolcaji vendeyo e nur singlutis, "Me volas mea Matro, me volas mea Patro!"

Fino

****

LA YUNA DETEKTIVI



da H.L. Sullivan.
tradukita ek Esperanto da
Allan Rockett

I

La farmo-domo di s-ro Konrad Parano stacis inter la mikra vilajo di Montoverda e la frontiero, e ye la fenestro di dormo-chambro, en varma dio en agosto, sidis puerulo, qua Dek-e-tri evas. Il esis Andreo Trentano, nevulo dil farmisto, ed ibe, pos la dejuneto, il sidis, regardante la agri e monteti, e revis.

Ibe, il pensis, min kam du kilometri for, esas la rivero, e ye la altra bordo di la rivero esas Karenlando. Se on promenas apud la rivero, on ofte renkontras la gardisti, qua marchis alonge la rivero-bordo por gardar kontre kontrabandisti, qua volas irar o venar transirar la rivero.

Andreo esis normala, sana puerulo, ed il ofte pensis pri la kontrabandisti. Ilu lektis libri e rakonti pri la antea tempi ed imaginis, ke il ipsa esis gardisto, qua kaptis famoza kontrabandisti e ganas granda rekompenso. Ma il supozis, ke tala aferi ne eventas en la moderna dii, e kande il pensis pri la gardisti, qua sempre marchis alonge la rivero-bordo, il komprenis, ke on mustas esar tre brava e tre kapabla por transirar la rivero sen kapto.

Dum ke il revis, la pordo apertis, ed ilua jemela fratino Lizbeta envenis. “Hey, indolentulo!” el advokis, “ pro quo vu restas en la domo, ye tala bela dio? Ka vu volas venar ek la domo, e promenar en la agri? Ni irez al rivero, Andreo,” propozis Lizbeta. “Posible vu vidos un ek vua amata kontrabandisti!”

Pos momento, el riparolis “E qua dicis a vu, ke li ne existas nun?” el demandis. “Se ne existus kontrabandisti, la gardisti ne marchus alonge la rivero-bordo.”

Esis longa pauzo, dum ke Andreo pensis pri to. – “Yes,” il respondis, “Ita esas vera. Ma certe li ne povas transirar la rivero, pro ke se persono transirus la rivero, la gardisti facile kaptus ilu.”

Andreo e Lizbeta durigis la promeno, e balde li vidis un ek la gardisti, qua jus retro-turnis apud la aquo-falo, e nun rimarchis alonge la bordo di la rivero. kande il vidis la jemeli il haltis e ridetis amikale.

“Saluto,” il dicis. “Quale iras la vivo che la farmo-domo? Ka vi esas felica en Montoverda?”

“Yes, danko,” respondis Lizbeta. “Ol es bona loko. Ni amas la ruro. Se Patro nur esus kun ni….”

La patrino di la du pueri esis mortita ed ilia patro laboris en la distanta chef-urbo. Andreo e Lizbeta ne povis lojar ibe kun ilu, pro ke il multe voyajis, e il sendis li a Montoverda por lojar kun onklulo Konrado ed onklino Maria. Ibe, tempope, li vizitis ilu, e la frati multe joyis la vizitado.

Konrad Parano ne esis lia vera onklulo, ma ilia patro konacis li dum multa yari, e kande mortis la patrino, la farmisto konsentis recevar li. Li iris al vilaja lerneyo, ma nun esis la vakanci e li esis libera.

Kande li adiis la gardisto, la pueri lente ripromenis al farmo-domo, e parolis pri la patro. Kande il venis a loko ube li povis vidar la domo, Lizbeta subite metis la manuo sur la brakio di Andreo.

“Regardez,” el dicis. “Yen ta automobilo itere. To es stranja afero.”

“Pro quo stranja,” demandis elua fratulo. “Ol apartenas a komercala amiko di onklulo Konrad. Kande il venas por vidar la onklulo, naturale la automobilo venas anke.”

“Stupidulo! Ne esas la automobilo qua es stranja. Ma ka vu ne remarkas to, quo eventas kande ol venas?”

“No,” dicis Andreo. “Me ne remarkis ulo ne-ordinara. La viro eniras en la kontoro di la onklulo, e pose ekvenas e foriras.”

“Sh-sh-sh,” susuris Lizbeta, dum ke li pasis la automobilo, e li eniris kune. “Venez al fenestro e regardez.”

Li eniris la manjo-chambro, sideskis apud fenestro, e vartis. Balde li audis pazi, e pos un-du momenti li vidis la onklulo e la vizitanto. La vizitanto portis granda pako, quan il pozis aden la automobilo. Pose il anke eniris, adiis la farmisto e forvehis.

“Yen!” susuris Lizbeta. “Ka vu vidis?”

“Quo? Me ne vidis ulo stranja.”

“Ho, vu!” respondis la puerino senpacientese. “Vu revas pri la kapto di kontrabandisti; vu nultempe kaptus mem muso! Ka vu ne vidis la granda pako, quan la viro portis?

Andreo ne komprenis. - “Ka ol esis specala pako?”

“No….,” dicis Lizbeta. “Ma sempre il portas simila pako kande il foriras. Ed ol venas ek la kelero!”

“Ek la kelero!” Nun Andreo vere esis suprizita. La kelero esis sempre klef-klozita, e la jemeli ne darfas enirar. Quo povas esar en la pako, quan la stranja vizitanto sempre forportas ek la kelero? Yen vera misterio!

“Posible il esas kontrabandisto,” dicis Andreo, ed ilua okuli brilis. “Do, ni mustas esar detektivi, e kaptar li. Vu dicas, ke il sempre forportas simila pako, qua venas ek la kelero. Il portas nulo kande il venas. Ni sempre vidas la onklulo pozar ulo aden la kelero, e ol sempre esas klef-klozita. To ya esas stranja afero! Ma, se il esas kontrabandisto, quale ni povas kaptar il?”

“Unuesme,” respondis Lizbeta, “ni mustas tenar nefermita la okuli. Posible ni vidos la onklulo meti pako aden la kelero, o posible ni povos trovar la klefo e serchar en la kelero. E

duesme, ni mustas tenar nefermita la oreli, e posible ni audos ulo, qua explikos la afero.”

Andreo konsentis, e tale komencis ‘la Afero di la Mistera Pako’. La yuna detektivi ridetis tacante l’una, l’altra, e ye ta momento onklino Maria envenis kun la vespero-repasto.

II

Dum kelka dii la gefrati vidis nulo e audis nulo, qua povis helpar li. Uldie, dum la dejuno, Andreo subite demandis al onklulo: "Ni ofte vidas la gardisti, qua marchas alonge la rivero-bordo. Ka multa kontrabandisti transiras la rivero?

La onklulo respondis, "kompreneble ne. On quik kaptus li!"

Ita esis exakte quale Andreo antee pensis, ed il komencis dubitar pri la afero. Il apertis la boko por demandar plu, ma subite Lizbeta pedo-frapis il sub la tablo, ed il kaptis averta regardo de sua bruna okuli.

"Ne mencionez la pako!" la okuli semblis dicar, ed il restis tacanta.

Du plua dii pasis sen evento, se ye la tria dio, dum ke onklulo konrad laboris en la agri, ed onklino Maria vizitis la vilajo por parolar kun amikino, Lizbeta subite kuris aden la chambro, ube Andreo lektis libro.

"Andreo!" el kriis. "Regardez, quan me trovis!" - Ol esis klefo. "La klefo di la kelero!" explikis Lizbeta.

La gefrati regardis l'un l'altra kun ecitesado; lor Andreo iris al pordo.

"Venez, do," el kriis. "Rapide! Ni mustas enirar la kelero e regardar ante la onklino revenos." Rapide li kuris al pordo di la kelero, klef-apartis ol, e pulsis ol. La pordo esis pezoza, e grincis laute. La jemeli pauzis, time.

"Esas nulo," dicis Andreo, fine, "ol sonas laute, pro ke omno altra esas silenta.

Do, li apertis la pordo e silente decencis la tenebra eskalero. La kelero esis nebrilante lumizita, ma li povis vidar sufice por promenar cirkum en la granda chambro. Ol semblis esar vakua. Li serchis omnaloke, ma trovis nulo. En la dextra muro esis pordo, e kande li esis certa ke esis nulo altra, li pulsis ol. Ol ne esis klef-klosita, e li facile apertis ol. Li trovis altra granda chambro....anke vakua! Esis nulo en la tota kelero!

En la mi-lumo la gefrati regardis l'un, l'altra. Quon li facez nun?

"Posible esas sekreta pordo en un ek la muri," susuris Andreo, qua ofte lektis pri simila aferi. "Ni frapetez li, por audi, ka li esas solida."

Atence la gefrati exploris la petro-muri di la kelero, e frapis li, ma li omni esis ek solida petro.

"Do, ni savas," murmuris Lizbeta, kande li esis itere ye la eskalero, "ke esas absolute nulo en la kelero. Ni mustas atence regardar por vidar, ka ulu pozos pako adibe."

"E li ascencis l'eskalero e ri-klef-klozis la granda pordo. Lore Lizbeta ripozis la klefo precize ube el trovis ol, e li komencis preparar la dejuneto.

Pos la repasto, li ludis apud la domo, e sempre, kande la onklulo eniris la domo, l'uno o l'altra facis pretexto por enirar anke, ma la farmisto ne iris al la pordo di la kelero. Venis la vespero, e la onklino lumigis la lampo. La gefrati sidis ube li povis vidar la pordo di la kelero, e ludis karti. ma nulu iris al pordo, e ye non kloki onklino Maria enportis la kustumala glaso de lakto: li drinkis, e la quar personi iris aden la liti, pro ke en farmo-domo on sempre kushas su frue.

La sequanta dio, pos frua dejuno, la farmisto ekiris por laborar en la agri, e la jemeli itere ludis apud la domo. Subite li audis bruiseto distante, e regardis alonge la voyo, qua duktas al vilajo. Pos kelka momenti, li vidis automobilo, qua venis al la farmo-domo. Ol esis la

kustumala automobilo, qua venis por la pako.

"Hodie il venas vane", ridetis Andreo. "Ne esas pako en la kelero."

La automobilo haltis, e la viro ekiris.

"Bona mateno, pueri," il salutis li. "Ka via onklulo esas heme?"

Lizbeta iris por advokar la farmisto, dum ke Andreo restis apud la automobilo. "Me supozas, sioro, ke vu esas komercisto, qua kompras la produktaji di la farmo-domeno?", il dicis pos kelka momenti.

La viro regardis ilu stranje, e lore respondis. "Yes, to esas vera," il dicis. "Me ja kompras de s-ro Parano dum longa tempo." Ye ta momento, Lizbeto e la farmisto aparis, ed onklulo Konrad salutis la vizitanto.

"Envenez, Josefo," il vokis, e la du viri eniris la domo. Li iris aden la kontoro, e klozis la pordo. Andreo e sua fratino restis exter la domo, ma regardis tra la ankore apertata dompordo.

Dek minuti pasis; lor la pordo dil kontoro apertis e la du viri ri-aparis. Dum ke la vizitanto vartis en la manjo-chambro, la farmisto iris al pordo di la kelero, klef-apertis ol, e decencis l'eskalero. pos kelka minuti, il riapertis, ...kun la kustumala pako!

Ne-movanta pro suprizo, la jemeli regardis dum ke il donis la pako a la vizitanto, qua portis ol a la automobilo. Il adiis la farmisto, e la pueri, qui ankore stacis senmovado, e forvehis.

Onklulo Konrad retroiris al agri, e la pueri lente komencis promenar. "To esas ya misterio," dicis Andreo, kande la farmisto desaparis. "Ni savas, ke la kelero esis tota vakua, e ne esas sekreta pordi irgaloke. Tamen, la onklulo eniris, e ekportis la pako. De ube ol venis?"

"Ol ne povis marchar," respondis Lizbeta, qua forte pensis, "ed ol ne povis trairar la muri. Do, mustas esar, ke ulu pozis ol adibe."

"Ma ni konstante regardis la pordo." dicis Andreo.

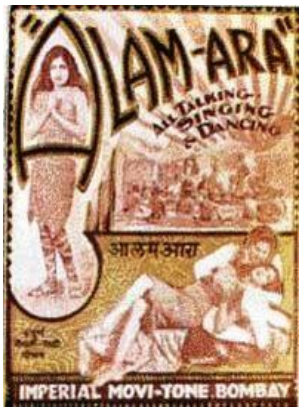
"Ni regardis dum la dio," konsentis lua fratino, "e nulu eniris la kelero. Do, on enpozis ol dum la nokto."

"Do, ol ja esas sekreta afero," dicis Andreo. "La viro dicis a me, ke il esas komercisto, qua kompras del onklulo la produktaji de la farmo-domeno. Me ne dubitas, ke il esas komercisto, qua kompras irgo del onklulo. Ma me tre dubitas, ke en la pako esas farmo-produktajo."

Duros

****

Bollywood



Ca-monate, ni iros ad altra lando di Asia. Nun, la temo es pri Hindia e sua kulturo. Ca artiklo es pri Bollywood. Ka vi savas quo es Bollywood? Se ne, lektez e juez la cetera texto.

Kande on audas la vorto "Bollywood", on pensas ke ta vorto signifikas la film-industrio en la tota Hindia. Ma, to ne es la kazo, e fakte, Bollywood reprezentas la film-industrio nur en Hinda linguo. La Hinda es parolata en la nord-meza Hindia,

precipue en la regiono cirkum Nova Delhi e la stato di Rajastan. La cetera stati en Hindia havas diferanta lingui. Ka vi savas ke existas en Hindia multa lingui, e ke la lando havas 14 lingui oficala? La Hinda es anke uzita quale komuna linguo por la granda nombro de populi por ke li interkomprenez su. La stando dil Hinda linguo divenos skopo en altra okaziono.

La precipua filmo, produktita tote en Hindia es "Raja Harishchandra", ye la yaro 1913 da Dadasaheb Phalke, qua es silencioza. La flimi ube on audas dialogi ne komencis til la yaro 1931, kun la filmo "Alam Ara". Dum ta tempo, ante la sendependenso dil lando, la loko ube on facis filmi esis apud Kolkata (ante Kalkutta), en la orientala regiono. La urbo ube on facis la filmi nomesis Tollygunge. Pos la sendependeso, la film-industrio livis Tollygunge a Bombay (nuntempe Mumbai, en Hindia Ocidentala). Do, la nomo informala chanjis de "Tollywood", por l'urbo di Tollygunge nomita por "Hollywood", a "Bollywood".

La epoko di Oro por Bollywood komencis jus pos la yardeko 1950. En ta epoko, on atingis la maxim kreativeso en la produktado di filmi. La filmi mencionita adsube es klasika. Inter la plu konocita es "Pyaasa" (1957), da Guru Dutt, aparis en Usana revuo Time inter la maxim bona filmi de tota tempo. Anke, "Awaara" (1951) da Raj Kapoor aparis.

Filmala kontramovado aparis, chanjanta dil stilo dil Epoko di Oro. Dum ta epoko, la filmanti volas explorar le temi en maniero realista e direta. Ti filmi traktis temi di povreso e desequaleso en la Hindiana socio. Inter la plu famoza filmi dil tempo esis "Neecha Nagar" (1946), da Chetan Anand.

En la yardeko 1970, la guvernerio insistis ke la produkteri di filmi devas facar plusa verki komerciala. Do, en ca esforco donar a Hindiani plusa laboro altra grupo di filmi naskigas. Ol es plu violenta, e trakta la vivi di kriminali en Hindia. altralatere, la kontramovado duris dum la yardeko. Che la yari 1980 e 1990, la romantika filmi reemersas.

Hodie, on povus priskribar Bollywood kom Hindalingua film industrio, qua es inspirata per la filmi dil yardeko 1950, ma anke havas elementi dil kontramovado dil 1960, e kun la realismo e modernismo kustumala dil filmi produktita hodie.

Me vidis filmo produktita dum la yari 2000. Ol nomesas "Lage Raho, Munna Bhai" (2006). Ta frazo, segun la wiki, signifikas en Ido proxime "Durigez, Fratulo Munna". Murli Prasad Sharma, homulo e sua kamarado Circuit, esas du homi en la mafio* en Mumbai. Ye un jorno, dum Murli, o per sua altra nomo Munna, audas la radio e divenas amoroza dil voco di la muliero qua

parolas en la radio, nomesita Jhivani. Jhivani facas konkurso, ube la persono qua respondas korekte a 10 questioni pri Mohandas Gandhi povas vidar el en la radio-loko. Pos multa helpo per sua amiki, il ganas la konkurson. Dum la vizito, el propozas ke il parolas en oldi-rezideyo, ube el helpas.

Do, il lektas multe en la biblioteko ante la duesma vizito kun el. Dum ta tempo, fantomo di Gandhi aparis, e dum la cetera dil filmo, la fantomo guidis, konsilis ed advertis Munna pri sua agi. Dum la filmo, Lucky Singh, es homo richa qua volis obtenar la oldeyo por ke il donez la domo a sua filiino qua mariajos. Dum ta tempo, Jhivani, la radio parolantino, ne konocas qua Munna es mafiisto* pro ke Munna dicis a elu ke il es profesoro. En ta tempo, Munna lernas ke la oldeyo es la domo qua Lucky deziras prenar. La fantomo Gandhi advertis ke la desvereso e la violento duktos a la sufrado. E la plu desfacila momento es kande Munna dicis a Jhivani qua il es. Do, il utiligis la metodi di Gandhi por ke il povez salvar la domo por Jhivani e la olda homi qua ante vivis aden ol. Se on volas savar pluse, on mustas vidar la filmo.

Kom persono qua ne kustumale vidas Bollywood, on observas diferenta manieri e stili en ta filmi. Precipua, la filmi duras plu longe. To qua me vidis duris 2 hori e mezo. Anke, multa Bollywood filmi es muzikala. La filmi me vidas, "Lage Raho Munna Bhai" es romantika-muzikala komedio. E en ta filmo, tre importanta parti dil filmo eventas kun muziko. La maniero quale homo expresas amo por muliero es plu subtila, e ne tam aperta kom en filmi ocidentala.

On povus komandar Bollywood filmi che Amazon. Altra ret-pagini es anke tre helpoza komprenar la filmi che Bollywood. Ma olti esas skribite angle. Hike estas la pagini:

Bollywood what? FAQ

http://www.bollywhat.com/faq.html

Tre helpoza pro ke ol donas la signifiko dil vorti e gesti uzita en Hindia. Anke kontenas multega informo pri la temo.

Time 100 best movies

http://entertainment.time.com/2005/02/12/all-time-100-movies/?iid=ent-category-mostpop1#aguirre-the-wrath-of-god-1972

Ube
on povas vidar la 100 plu bona filmi de tota tempo, segun la revuo Time. Pyaasa es inkluzita, do on povas lektar ulo pri ta klasika filmo.

Eros Now

http://www.erosnow.com/#/
Ube on povus lernar pri la centi di mili di filmi che Bollywood e altra filmala industrii Hindiana.

Hindirect

http://www.directv.com/DTVAPP/content/international/south_asian

Se on volas recevar DirectTV kun programi en Hinda, videz ne pluse. On povas komandar Bollywood por la domo.

Se on havas questioni o komentajo, on povas skribar che jaimelcb@gmail.com. Danko.

****

Pilulo extensar vivo ye 20yari?



Geno Diskovrado Levas Esperi Di Trovado Di La Fonteno Di Yuneso
(Tradukuita da V.R.Srinivasan)
****
London: Ciencisti idenifikis geno qua povas tenar la klefo extensar vivo ye
til du yardeki. La geno es trovita en omna mamiferi e konacesis protektar kontre evo-relatita celulo domajo.

La ciencisti manipulis la geno, SIRT6, en laboratorio-musi e trovis ke ol extensis lia vivo-extenseso ye til 15%. "La Diala Express" raportis. Li esperas ke deskovrado duktos a la kreado di pilulo hekpar plu olda homi restar plu sana e vivar plu longe - deskovrado simila a trovar 'Trovado Di La Fonteno Di Yuneso'

Segun la resultaji de probo, kande exploreri de Bar-Ilan Universitato en Israel reduktis o forigis la geno, la musi developis diabetiko, kurveso di la spino e oldeskis plu rapide. SIRT

geni de muso o homo es 50% identikala,
"Cageno es importanta por saneso e se tu povas brikolar kun ol por igar la korpo facar ol plua lore ni povas obtenar homi livante plu longe," dicis Biologisto Haim Cohen, qua duktis la studiado.

Cohen explikis "Ni ne povas injectar la geno, do ni serchas por pilulo qua povas stimular la geno . Se ni povas agar ol lore ni darfas trovir la fonteno diyuneso." Cohen kredas ke pilulo povas prenar dum yuna adulteso o mezo-evo ante la oldeskar eventas. Tamen probi homala es yari fora . La SIRT6 geno es parto di grupo di sep peci relata di DNA qui ja ecita-bas drugo-kompanii.

****

Ube la pedirero es la rejo di voyo



(Tradukuro : V.R.Srinivasan)

Noto de tradukero: Quankam ca artiklo referas a Chennai-urbo, lo qua es dicita aplikus ad irga urbo.

Urbi mustas avancar de dorlotar la automobilo-veturero ye faciligar transporto publika, biciklagar, marchar, dicas la 'New York City Transport Commissioner'. India havas la chanco eskapar la inkubo di trafiko urbala e polutado. La 600 miliono homi expektata vivar en la urbi tumultagiva di la lando dum 2030. mustas havar la kurajo sonjar pri futuro ube urbala-zoni sustenebla, equitatoza e verda povas esor realeso. Tale sentas New York City Transport Commissioner, Janette Sadik-Khan, qua esis recente che Chennai e parolis kun Ajai Sreevatsan pri facar urbi laborar plu bone. Selektaji del interterviuvo

Quo es vua viziono di urbo ideala?

Unesme, la koloko di administrado urbala mustas plubonigar la qualeso di vivo e la developado ekonomikala oportunaji di la urbo. La amba efektigas kune/ La fakto ke nia urbi es kreskanta mustas uzesar kom levero por kolokar en la sistemi di urbo koncerne transportado baza, energio, lojado ed altri. Ol ne es pri laborar en sili. Ol vere bezonas atenco integrigita tra omna agenterio. Me signifikas ke mea agenterio darfas jus ripavizis la voto. E semane nexte. la utilesi-kompanio venus e exkavos la voyo. Civitani de New York regardus ol e pensus ke homi fola direktis la urbo. Dicez, ka vi ne koordinar to plu bone?

En maxima di urbi Indiana, la nombro di automobilo duplo o triplo eskis dum dekyari lasta. Ico videsas gradparte kom "gibbon"-ar la modelo Amerikanana di vivo urbala. Ka Amerika ripeneskas pri sua modelo?

Urbi altra ne devas iterar nia erori. Se vu regardas Detroit -- mem li konstruktas fervoyo lejera por dimunitar la dependado sur automobili. Ico es to qua bezonita facar urbi funcionar bone. Vi vere bezonas efektiva transpot-sistemo publika, reto efektiva di biciklagado e voyo efektiva por homi cirkumirr da marchado. La motor-veturo ne mustas esar la prioreso. Ol es ulo quan urbi quale Chennai o Delhi fervorar se li deziras preter-irar erori nia.

Prioresigo di spaci verda, spaci apera e tansporto publika -- ti omna diveos la kontro-marki di grabda urbo dum 21ma yarcento.

Ka vu probis marchar en stradi di Chennai?

(Ridas). Ni agis aktuale. Mustis eludar en e ek di trafiko meze intriko di obstrukto nekredebla. Olsentis quale video-ludo. Aprochi di New York pri transporto esabis sama depos le 1950. Olto regrdis baza la transporto de dopo di guvernroto di veturisto e la ideo esis ke facar to qua povas faciligar til extento posibla por automobili irar tam rapide kam posibla. Ta ideo transvivabis sua utileso. E nun ni regardis plue ed plue la 8000milii di stradi quin ni havas em New York urbo kom dimenp. Quale ni uzas cadomeno por olua intenco maxim alta? Ni ne esor vartonta betono, asfalto e stalo plue por extensar nia reto. Ni jus mustas esor plu efektiva pri lo ke quale ni atribuar la uzado di caspaco ye la stradi. Ta signifikas tri granda kozi - provizar biciklo-trako, autobuso-stradeti e spaco sufica por pediranti. Marchar es la maxim sana voto cirkumirar aparte di biciklado, e triimo de New York-ani agas jus to. Ma esas vere desfacila trovar loko por sidar. Provizar publiko-sidilo es tre importabta. Ni anke devas facar ol secura. Ni devas facar li atraktiva Ni devas havar loki ti qui homi volas restar.

En New York esis probi plubonigar acesebleso por la vidale defiita. Nia opiniono pri la yuri di le diferente-kapabligita e le desfavorita acesar spaci publika?

Ni omna es tempale kapabla . E do, la ideo pri provizar la bezoni di omna es parto tre importanta relate krear mondo-klaso urbo. Ni trovis ke kande aceso-rampi intalesis, ol faciligas por omna cirkumirar. E simile kande ni konstruktis nia biciklo-stradeti e pozis la insuli pedirantana por kurtigar la trans-marcheyo ol divenis multe plu facila por civitani seniora e pueri, krucumar.

Ka esis rezisto multega kande probar pedirantizar Times Square? Quale la urbo konvinkar sua automobilo proprieteri ke li mustas ekrestar?

Ni agis nia unesma projeto dum 2007. Dum semano fine ni konvertis enparkigo-loko automobilala aden pedirantana "plaza". Ni indutis bordomureti verde e pozis tabli e stuli. Ol vere donis al New Yorkani la senco ke ica chanjo aden urbo sustenebla es palpebla. Ta es reala. La nociono di urbo plu granda e plu verda qua es sustenebla mustas facita reala.

New York introduktis voyeti dedikita por transport-autobusi publika dum 2007. Interesante dum 2008 la mezvaloro rapideso che New York til 2007 (sep km/h) reflektas la nuna experienco di urbi Indiana. Ka vu vidabas la transport-sistemi publika hike? Quale li povas plubonigita?

Autobusi, til recenta, esis ca stifa-puero di nia transport-reto. E ne surprizante, New York havis la maxim lenta autobus-rapideso che Usa til 2007. Nun tri milioni de homi uzas autobusi diale. Esas importanta ke ni prioresigar la voyajo por ti homi. Ni ridizignabas nia stradi por donar la voyeti dedikita a autobusi e prioreso che signalo junturo. Ni uzas trafik-kameri por mentenar la voyeti neta e sen automobili. Ni etketizis la automobili qui venas aden la autobuo-voyeti -- cirkum 7,000 etiketi dum un monato. Ta esabas moyeno granda por prezervar la intergreso di autobus-voyeti. Me pensas ke atutobus-rapideso transport-sistemo esus un pluso che urbi Indiana, Autobus-voyeto priorigita es la marko di urbi efektiva. Autobusi movas plua homi, do li mustas obtenar plua prioreso kam personi sola qui vehigas su ipse. Esas tre importanta e povas agita quike e chipe. Subtero lineii . sur altra manue, es tre chera konstruktar. New York havas granda reto subtera kun 469

staciono. Ma prenas tempo longa konstruktar.

****

DICEZ NO A RAZADO DIALA



Gelatino qua povas cesigar barbo-kresko
(Tradukuro : V.R.Srinivasan)

London: Razar povas balde esar kozo di pasinto, dicas ciencisti qua postulas ke li developis gelatino sur-fricioninda qua povas retenar viri estublo-libera.

Esquado che Universitato di Pennsylvania dicas ke resultaji frua de la gelatino experimentala montrabas ke ol cesigas barbi de kreskanta -- fakte ol povas anke aplikita forigar nebezonita hararo de gambi di mulieri.

La diala gelatino sur-fricioninda facesis de drogo nomita kom cidofovir, qua uzabas dum plu kam yardeko e uzesas vaste ye alta dozi por la kuracado di AIDS. Tamen medikisti trovis ke la drogo efektigas 'alopecia' -- la manko di hararo-kresko -- sur la vizaji di viri qua havis ico injektita.

Ye lia maxim-recenta explorado, la ciencisti interesesis vidar se gelatimo facita ye koncentro diversa di la drogo -- sive 1% o 3 % -- povas cesigar hararo-kresko komplete. la "Daily Mail" raportis.

Grupo di 16 viri qui kreskigis barbi qui klasifikesis kom sive densa o tre densa rekrutesis. On donis a singlu sive 1% vigoro o 3% por fricionar sur mikra curklo sur un latero di vizajo omnadie. Sur la altra latero li uzis identikle aspektanta muta gelatino kun nula drogo en to. On dicis a li durar la razado omnadie ma cesigar 48 hori ante lia projetita vizito al kliniko por expertizar, por ke la efekto di la hararo-kresko povas esar examinita

La resultaji, publikigita en la 'Archives of Dermatology' jurnalo, montris nula efekto por uzar 1% mixuro ma trovis reduktado signifijanta en la hararo-kresko ube 3% gelatino uzesis.

****

Karoto *Halwa



Ingredienti

Karoti	1kg
Lakto	1litro
Kardamomi	1t.k
Aquo	1taso
Ghee	3t.k
Sika vit-beri	2t.k
Mandelo	2t.k
Pistacho	2t.k
Sukro	450g

(t.k = tablo-kulieredo)

Preparado

Lavez and raspez la karoti.

Trempez la vit-beri en aquo dum 30 minuti.

Blankigar e tranchez aden mikra peci la nuci.

Bolias la aquo e kande ol venas a bolio-punto adjuntez la raspita karoti.
Koquas dum 5-7 minuti.

Adjuntez la lakto. Koquez sur basa fairo dum un horo mixante tempope.

Adjuntez sukro, mixez bone e koquez til ke la sukro dissolvas e tota lakto es absorbita.

Adjuntez la *ghee e bolietar dum 2-3 minuti.

Adjuntez kardomomi poke aplastita e la vit-beri. Mixez bone.

Forigez la 'karoto halwa' de fairo.

Garnisez kun mandeli e pistachi.

Servez kolda o varma o ye chambro-temperaturo

****

'POORI'-i

'Poori'-i es bruno ora, pano Indiana, fritita submesite en oleo, til ke to es suflita e divenus krakema lejere. Li es manjita kustumale kun
*kilangu (terpomi-*masala simpla.)



Ingredienti

Farino de frumento
(sivagita bone)..... 2 tasi

Aquo varma 1taso

Salo por gustar

Oleo por 'profunda - frito'

Preparado

Prenez la farino en granda bolo mixanta.

Adjuntez salo e mixez.

Lente adjuntez aquo pokope e petrisez bone til la mixuro es ferma.

Kovrez e pozez aparte dum 20 minuti

Facez buli mikra de la mixuro e flatez li per pasto-rulilo aden dina diski cirkum 10-12 cms de diametro

Varmigez la oleo e fritez submersite la 'poori'-i unope.

Presez jentile kun kulierego (kun perfori) por ke la 'poori'-i divenas suflita.

Turnez la 'poori'-o a altra latero nur UNFOYO

Sorgez ke la 'poori'-i ne es karbonigita.

Forigez ek oleo e pozez sur tuko papera por drenar la oleo

Servez quik kun *kilangu (videz sube)

****

*Kilangu ('terpomi *masala')



Ingredienti

3 Terpomi

2 Onyoni lonchigita

3-5 chili-pipro verda (Angle - green chilies)- fendita por akra gusto, Vi povas probas uzar nigra pipro (1 tablo-kulieredo)se chili-pipro es nedisponebla

1/ 4 tablo-kulieredo kurkumo pudro

1 /4 tablo-kulieredo mustardo-semini

Salo gustar

2 tablo-kulieredo oleo

Preparado

Senpeligas e bolias la terpomi. Pozez aparte

Varmigez oleo en padelo.

Adjuntas la mustardo-semini.

Kande ol krepitas dejuntez la lonchigita onyoni e pipri kun kelka salo e kurkumo pudro

Kovrigez e lasez ol bolietar til ke onyoni es koquita

Adjuntez la boliita terpomi, pistez grosa e mixez bone.

Pos 2-4 minuti forigez de fairo.

****

Enigmato Simpla! (da V.R.Srinivasan)



Studiez la shablono e kompletigez la lineo lasta.

1
1 1
2 1
1 2 1 1
1 1 1 2 2 1
? ? ? ? ? ?

****

Mixuro:

(da V.R.Srinivasan)

Riordinez sube donita mixita leteri di singla vorto por formizar vorti Idala propre e pose formizez la respondo apta a la insinuo, ek la leteri en plasi donita inter embracili opozite singla vorto.



hoklaloo _ _ _ _ _ _ _ _ _ (1,6)
urslaf _ _ _ _ _ _ (3)
cntoiices _ _ _ _ _ _ _ _ _ (2,4,5)
etupo _ _ _ _ _ (4,5)

Insinuo: Esas plua hungro por _ _ _ _ _ _ _ _ en la mondo kam por nutraji -- (Matro Teresa.)

****

.Joki



PROBO POR ACEPTO

Du yuna injenioro aplikis por un plaso che kompanio komputerala. Li amba havis la

qualifiki sama. Por determinar qua individualo engajar la aplikanti demandesis prenar probo da direktanto departmentala.

Pos kompletigo di probo viri amba falias nur un de questioni. The direktanto iris al unesma aplikanto e dicis , "Danki pro vua intereseso, ma ni decidabas donar la tasko al aplikanto altra."

"E pro quo vu agus tale? Ni amba obtenis 9 questioni korekta,." demandis la aplikanto refuzita.

"Ni fondis nia decido ne per respondi korekta, ma per la questionon vu faliis." dicis la direktito departmentala .

"E quale un respondo nekorekta esus plu bona kam la altro?" la aplikanto refuzita questionis.

"Simpla. " dicis la direktisto departmentala. "Vua kun-aplikanto skribis apud questiono #5 'Me ne savas';. Vu skribis, 'Nek me!"

****

Solvuri: *Mixuro:* AlkohOlo, suFlar, cIeNCisto , putEO .Insinuo: Esas plua hungro por /afeciono/ en la mondo kam por nutraji .*Enigmato.* Lektez unesma lineo. Ol havas UN UN(o). Do duema lineo es 1 1.Lektez duesma lineo Ol havas DU UN(i). Do triesma lineo es 2 1. Triema lineo havas UN DU(o) e UN UN(o) Do quarema lineo es 1 2 1 1. Quarema havas UN UN(o) , UN DU(o) e DU UN(i). Do kinesma es 1 1 1 2 2 1. Tale lineo lasta es 3 1 2 2 1 1 .
Vortserchado: Nombri donita sube apud vorto singla indikas respektive la nombro di rango e kolumno ube la vorto komencas. De ica plaso on povas irar en ula direciono e trovar la vorto. Exemple, aborijena komencas che 04esma rango e 11esma kolumno. Se on iras sinistre alonge la rango su trovas la vorto:: aborijena 04,11; absenteskar 06.16; ebulioza 11.02; fanfaras 16,02; filiulo 01,04; gepatri 02,08; granda 03,01; governero 05.15; inter 03,07; intervido 06.03; irez 15.13; komercajo 15.01; komodeso 05,06; konocar 08.16; odiinda 13,03; papilono16.07. Altre plugrandigez la imajo sube.

